

Kommunstyrelseförvaltningen
Administrativa avdelningen
Johan Ahlberg

Remiss - Möjlighet till betyg från årskurs 4, KS 2019/530

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Översända yttrandet till Utbildningsdepartementet som Falkenbergs kommuns svar på remissen.

Beskrivning av ärendet

Falkenbergs kommun har beretts möjlighet att yttra sig över Utbildningsdepartementets promemoria Möjlighet till betyg från årskurs 4. I korthet föreslås i promemorian att det bemyndigande i skollagen (2010:800) som innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om en försöksverksamhet som avser betygsättning i årskurs 4 och 5 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan och i årskurs 5 och 6 i specialskolan och som omfattar högst 100 skolenheter, ska ändras. Lagändringen innebär att begränsningen av hur många skolenheter som får delta i försöksverksamheten tas bort.

Vidare föreslås att förordningen (2017:175) om försöksverksamhet med betyg från årskurs 4 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan och från årskurs 5 i specialskolan, ska ändras. Även i förordningen ska begränsningen av antalet deltagande skolenheter tas bort. Vidare ska en rektor få besluta att betyg ska sättas i nämnda årskurser och skolformer vid en skolenhet som rektorn ansvarar för. Ändringen i skollagen och förordningen om försöksverksamheten med tidigare betyg föreslås träda i kraft 2020-08-01.

Inför kommunstyrelsens behandling av ärendet har barn- och utbildningsnämnden beretts möjlighet att yttra sig över remissen. Synpunkterna framförs i förvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2020-01-13. I korthet meddelar barn- och utbildningsnämnden att det inte finns belägg för att betyg i lägre åldrar skulle leda till ökad måluppfyllelse, att det är problematiskt med avsaknad av kontinuitet på rektorspositionerna samt att likvärdigheten mellan skolorna riskerar att minska. Barn- och utbildningsnämnden är således negativt inställd till promemorians förslag.

Motivering av beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen översänder barn- och utbildningsnämndens yttrande till Utbildningsdepartementet som Falkenbergs kommuns svar på remissen.

Ekonomi

Förslaget påverkar inte kommunens ekonomi.

Underlag för beslut

Beslutsförslag 2020-01-31

Barn- och utbildningsnämnden 2020-01-30, § 20

Barn- och utbildningsförvaltningen, tjänsteskrivelse, 2020-01-13

Utbildningsdepartementet, Möjlighet till betyg från årskurs 4, 2019-12-10

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

Utbildningsdepartementet

Barn- och utbildningsförvaltningen
Kansli
Åsa Johansson
0346-88 64 04
Asa.Johansson@falkenberg.se

Utbildningsdepartementet

Yttrande remiss om möjlighet till betyg från årskurs 4

2. Kunskapsresultaten i grundskolan behöver förbättras

Falkenbergs kommun delar bilden av att kunskapsresultaten behöver förbättras. Det finns inte belägg för att betyg i lägre åldrar leder till ökad måluppfyllelse. Det är inte heller tydligt vad betyg i än tidigare åldrar än idag skulle tillföra i förhållande till elevernas kunskapsresultat och en eventuell förbättring av dessa. Dessutom finns tillräckligt med kravnivåer och avstämningspunkter i respektive kursplaner för att lärarna ska kunna följa upp och bedöma elevernas kunskapsprogression. Kommunen ställer sig därmed negativ till förslaget om betyg från årskurs 4.

4. Skolor som vill ska kunna sätta betyg från årskurs 4

Kommunen ser att genom att rektor själv kan ansöka och ta beslut om betyg från årskurs 4 så kan antalet skolor som deltar öka. Som motivering till detta anges att det är rektors ansvar att leda och samordna det pedagogiska arbetet på en skola samt besluta om enhetens inre organisation. Dock finns det på flera håll problem med kontinuitet på rektorsposterna. Detta är en problematik som Falkenbergs kommun delar med flertalet andra kommuner i landet. Vid ett eller flera rektorsbyten under kort tid på en skola som har infört betyg från årskurs 4 så krävs en än bredare och tydligare förankring i frågan för att personalen och eleverna ska få kontinuitet i undervisningen och uppföljningen, utvärderingen och dokumentationen av den. Kommunen ser inte det som tillräcklig åtgärd till att undanröja denna farhåga genom att förslaget rekommenderar dialog mellan huvudmannen och rektorn. Det bör tydligare regleras att huvudmannen ska vara delaktig, alternativt ensam få fatta beslutet.

Likvärdigheten inom och mellan kommunens olika skolor riskerar att undergrävas om enheterna arbetar olika kring bedömning och betygssättning, vissa elever kommer att ha individuella utvecklingsplaner medan andra kommer att ha betyg. Huvudmannens uppdrag är att leda och samordna skolornas arbete, vilket i många fall innebär att uppmana till och skapa likvärdiga arbetssätt på skolorna i kommunen. Syftet med detta är främst att skapa likvärdighet för elever och personal. Om en elev byter skola inom kommunen och den ena skolan tillämpar betyg i årskurs 4 och den andra inte gör det blir det svårare för skolorna att genomföra en fullgod överlämning.

Det är inte heller klarlagt i förslaget vad det får för konsekvenser om betygen ersätter de skriftliga omdömena och individuella

utvecklingsplanerna. Avsaknaden av skriftliga omdömen i de lägre åldrarna ställer högre krav på lärarna vid beslutsfattandet samt i kommunikation med elever och vårdnadshavare. Kommunen kan inte heller se att ett betyg i sig ger elev och vårdnadshavare en ökad tydlighet för att förstå vilka kunskaper eleven har och vad nästa steg är. Skolorna kommer i så fall att behöva ändra sina arbetssätt för att kommunicera och arbeta kring detta.

6. Konsekvenser

Kommunen ser att betyg i årskurs 4 riskerar att leda till ökad stress för eleverna som berörs, vilket i så fall inte ligger i linje med att sätta barnets bästa i det främsta rummet. En ökad stress i skolan och en förmåga att hantera denna är en faktor som kan vara avgörande för förmågan att klara skolan och konsekvensen kan därmed bli det omvända mot vad förslaget anger. Vidare ser kommunen att ökad stress kan leda till sämre relationer mellan lärare, elev och vårdnadshavare.

Falkenbergs kommun har skolor i sin organisation som ännu inte har genomfört en planerad omorganisation till F-6. Om en F-5-skola skulle besluta om att sätta betyg i årskurs 4 skulle det innebära att administrativa system och rutiner inte finns på plats. Detta skulle bli belastande för den enskilda skolenheten, ur ett tids- personellt- och ekonomiskt perspektiv.

Falkenbergs kommun ser att förslaget i hög grad påverkar det kommunala självstyret. Förslaget ger rektor mer långtgående befogenheter än huvudmannen vilket får konsekvenser för huvudmannens övergripande och samordnande arbete. Inte minst ur perspektivet att det åligger huvudmannen att arbeta för att skapa en likvärdig skola. Arbetet kring resultatuppföljningar och det huvudmannens systematiska kvalitetsarbete kommer som en följd av detta påverkas. Kommunen är därmed negativt inställd till förslaget som helhet.

Åsa Johansson
Utredare